

ОХОРОННИЙ ДОГОВІР

про передачу пам'ятки архітектури,
яка знаходиться під охороною держави,

ТРАПЕЗНОЇ МИХАЙЛІВСЬКОГО МОНАСТІРЯ

ХУШ ст.

/Охоронний № 13/

Адреса: вул. Героїв революції, 6.

Державний архітектурно-історичний заповідник "Софійський музей" Держбуду України в особі директора АЧКАСОВОЇ Валентини Никифорівни /далі Заповідник/ з одного боку і Патріархія Української Автокефальної Православної Церкви в особі Митрополита Переяславського і Січеславського АНТОНІЯ - МАСЕНДИЧА Івана Івановича /далі Патріархія УАПЦ/ з другого боку, що діють на основі Наказу Держбуду України від 25.03.1991 року № 39 "Про передачу в користування Українській автокефальній православній церкві приміщень музею архітектурної кераміки Державного архітектурно-історичного заповідника "Софійський музей" в пам'ятці архітектури республіканського значення - Трапезній церкві Михайлівського монастиря", а також на основі Рішення Виконавчого комітету Київської міської Ради народних депутатів від 23.04.1991 року № 211 "Про реєстрацію релігійної громади Української автокефальної православної церкви і передачу їй у користування Трапезної церкви по вул. Героїв революції, 6", уклали цей договір про нижченаведене:

І. ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

1. Заповідник передає, а Патріархія УАПЦ приймає у безплатне користування пам'ятку архітектури ХУШ ст. Трапезну церкву Михайлівського монастиря /охоронний № 13/ з метою використання цієї пам'ятки для релігійних відправ.

2. Споруда пам'ятки передається за актом технічного стану, підписаним сторонами, який є одним цілим з цим договором.

Проведення необхідних ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятці і правила її використання встановлюються цим же актом.

ІІ. ОБОВ'ЯЗКИ ПАТРІАРХІЇ УАПЦ

3. Патріархія УАПЦ бере на себе повну відповідальність за збереження пам'ятки архітектури і зобов'язується використовувати приміщення пам'ятки виключно за призначенням, зазначеним у п.І договору, відповідно з встановленим для пам'ятки режимом використання, обговореним актом.

4. Патріархія УАПЦ зобов'язана:

а/ утримувати споруду пам'ятки і все пов'язане з нею майно у належному санітарному, протипожежному і технічному стані і нести всі витрати, пов'язані з цим: своєчасно сплачувати за свій рахунок встановлені законодавством податки і збори, комунальні послуги, а також утримувати за свій рахунок охоронців та сторо-

жу для охорони пам'ятки, обговорених у особливих умовах цього договору;

б/ утримувати в упорядкованому стані територію пам'ятки, не допускати без попереднього узгодження з Заповідником використання її для господарських потреб, а також не робити ніяких перебудов до пам'ятки і не зводити у межах її території нових споруд;

в/ не заселяти приміщень пам'ятки сторонніми жителями, використовувати пам'ятку лише за призначенням, зазначеним цією угодою;

г/ не робити перебудов і переробок як в середині, так і зовні пам'ятки без спеціального письмового дозволу Заповідника;

д/ не виконувати ніяких робіт по поновленню живопису, ліплення і предметів внутрішнього убранства без письмового дозволу Заповідника або вищих органів охорони пам'яток;

е/ без перешкоди допускати в споруду пам'ятки представників Заповідника для контролю за виконанням правил використання або наукового обстеження пам'ятки;

є/ негайно повідомляти Заповідник про будь-яке технічне або стихійне пошкодження, аварії чи інші обставини, які завдали шкоди пам'ятці, і своєчасно вживати відповідні заходи проти подальшого руйнування або пошкодження пам'ятки;

ж/ у разі розривання договору передати Заповіднику пам'ятку у повній цілості - безкоштовно;

з/ мати у приміщеннях, які використовуються, протипожежне обладнання, згідно вимог пожежної охорони;

і/ у випадках, передбачених чинним законодавством, страхувати пам'ятку і майно, яке прийняте по цій угоді і доданим до неї описам, в передачу страхового полісу Заповіднику.

III. ПОТОЧНИЙ І КАПІТАЛЬНИЙ РЕМОНТ

5. Патріархія УАПЦ зобов'язана своєчасно проводити поточний ремонт пам'ятки незалежно від сезону. Всю поточний ремонт Патріархія УАПЦ проводить за свій рахунок і своїми матеріалами, попередньо доставши письмовий дозвіл Заповідника на його виконання.

6. Ремонтно-реставраційні роботи по пам'ятці виконуються Патріархією УАПЦ також за свій кошт, своїми засобами та матеріалами не рідше одного разу у 5 років. Термін перших ремонтно-реставраційних робіт у пам'ятці мають бути затверджені Заповідником. Усі види робіт проводяться під контролем Заповідника.

7. У разі виявлення Заповідником самочинних перебудов чи переробок, які спотворюють первісний вигляд споруди, вони мають бути терміново ліквідовані, а споруду приведено у попередній вигляд за рахунок Патріархії УАПЦ у строк, визначений однобічним наказом Заповідника.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПАТРІАРХІЇ УАПЦ

8. У разі порушення Патріархією УАПЦ встановлених правил експлуатації пам'ятки архітектури або зобов'язань, зазначених у пп. 3 і 4 цього договору, що викликає спотворення архітектурно-художнього вигляду пам'ятки і елементів внутрішнього оздоблення або їх пошкодження, Заповідник складає однобічний наказ і Патріархія УАПЦ зобов'язана відновити за свій рахунок первісний вигляд пам'ятки у строки, вказані у наказі.

9. При повторному порушенні договір може бути розірваний Заповідником і Патріархія УАПЦ зобов'язана у місячний строк звільнити приміщення пам'ятки без надання іншого приміщення з боку Заповідника і відшкодувати останньому всі збитки фактичної вартості невиконаних ремонтно-реставраційних робіт.

10. У разі пошкодження, яке, за думкою експертів, рівнозначне частковій або повній втраті пам'ятки, як історико-художнього твору, договір розривається і Патріархія УАПЦ відшкодує збитки.

11. У разі виявлення використання пам'ятки під житло, за винятком зазначеного в особливих умовах договору, поселені особи підлягають терміновому виселенню без надання їм Заповідником жила і площі.

V. ОСОБЛИВІ УМОВИ

12. У разі виникнення необхідності звільнення пам'ятки від використання за мотивами проведення інженерних і ремонтно-реставраційних робіт, огороження пам'ятки музеєм, або коли використання створює загрозу охоронності пам'ятки і її монументальних розмірів, договір підлягає розриву.

13. У разі бажання розірвати договір Патріархія УАПЦ зобов'язана повідомити про це Заповідник за 3 місяці.

14. Патріархія УАПЦ несе майнову відповідальність за предмети обладнання, обстановки та інше майно, яке передано у користування Патріархії.

Для реєстрації переданого майна Патріархія УАПЦ зобов'язується мати два описи - один для інвентаря, який отримано в юстиції, другий - для майна /інвентаря/, яке є власністю Патріархії, а також перелік рухомих пам'яток історії і культури і опис культурних цінностей, що знаходяться в користуванні Патріархії.

Патріархія УАПЦ забезпечує безборонний доступ до всіх приміщень пам'ятки відповідальних працівників Заповідника.

У разі необхідності проведення спеціальних нарад, вчених рад, комісій з питань охорони та використання пам'ятки, Патріархія УАПЦ забезпечує роботу в цих нарадах своїх представників, які мають певні повноваження і відповідний досвід.

15. Договір з додатками до нього складається у 4-х екземплярах: один знаходиться у Заповіднику, другий передається Патріархії УАПЦ, третій знаходиться в Управлінні охорони історичного середовища, четвертий передається у відповідну службу Київської міської Ради народних депутатів.

16. Обидві сторони створюють умови для нормальної роботи по контролю за станом і експлуатацією пам'ятки, запобігають виникненню конфліктів.

Юридичні адреси сторін:

ЗАПОВІДНИК: 252003, Київ-3, вул. Володимирська, 24.

ПАТРІАРХІЯ УАПЦ: 252001, Київ-1, вул. Героїв революції /Трьох-святительська/, 6.

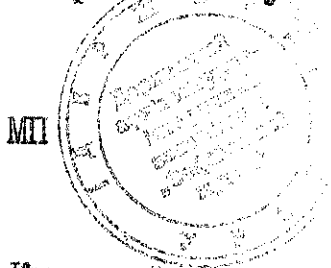
У разі зміни адреси сторони зобов'язані у триденний строк з дня зміни повідомити один одного про це.

Додаток:

Акт технічного стану Трапезної церкви Михайлівського Золотоверхого монастиря у м. Києві на 5 стор.
від 5 грудня 1991 року.

П І Д П И С И:

Директор Державного архітектурно-історичного заповідника
"Софійський музей"

МП

Ачкасова Валентина Никифорівна

Ачкасова Валентина
Никифорівна

" 6 " січня 1992 року

Неруючий справами Патріархії Української Автокефальної Православної Церкви Митрополит Переяславський і Січеславський АНТОНІЙ -
МАСЕНДИЧ Іван Іванович

МП

Антоній Масендиш

" 6 " січня 1992 року

А К Т

технічного стану трапезної церкви
Михайлівського Золотоверхого мона-
стиря у м.Києві

" 05 " грудня 1991 р.

м.Київ

Ми, що підписалися нижче, представник Державного архі-
тектурно-історичного заповідника "Софійський музей" Держбуду
України Зінченко М.Ф., Тоцька І.Ф., Гайна А.Л.,

Шепило Г.Ф., Труш І.В.

з одного боку, та представник Української Автокефальної Право-
славної церкви Архімандрит Іоан, Сизиків О.С.

з другого боку зробили технічний огляд пам'ятки архітектури
початку ХУІІІ ст. Трапезної церкви Михайлівського Золотоверхого
монастиря у м.Києві по вул.Героїв Революції,6, що передається
за охоронним договором у користування Українській Автокефаль-
ній Православній Церкві згідно наказу № 39 від 25.03.91 р.
Державного комітету Української РСР у справах будівництва
/Держбуд УРСР/ "Про передачу в користування Українській авто-
кефальній православній церкві приміщень музею архітектурної
кераміки Державного архітектурно-історичного заповідника "Со-
фійський музей" в пам'ятці архітектури республіканського зна-
чення - Трапезній церкві Михайлівського монастиря" та рішення
виконкому м.Києва № 211 від 23.04.91 р. "Про реєстрацію релі-
гійної громади Української автокефальної православної церкви
і передачу їй у користування Трапезної церкви по вул.Героїв
революції,6".

В результаті огляду пам'ятки встановлено:

I. Технічний стан пам'ятки

I. Загальний стан

Трапезна церква Іоанна Богослова збудована у 1713 році
як складова частина ансамблю будівель Михайлівського Золотовер-
хого монастиря у м.Києві.

У 1976-1984 роках Українським спеціальним науково-реставраційним проектним інститутом "Укрпроектреставрація" Держбуду УРСР було виконано наукове обстеження та проект реставрації споруди /ГАП т.Шевченко В.П./ . Ремонтно-реставраційні роботи здійснила Київська міжобласна спеціальна науково-реставраційна виробнича майстерня УСНРВУ.

В результаті реставраційних робіт відтворені первісні план та архітектурні форми будови, в тому числі - високий дах з залом.

У 1984-1987 роках була виконана реставрація живопису у вівтарній частині Трапезної церкви Іоанна Богослова /художник-реставратор А.М.Марампольский/.

Будова об'єднує приміщення церкви з гранчатою апсидою на сході, трапезний зал, два приміщення кухонь, роздавальною, чисті та чорні сіни. Під трапезним залом та церквою знаходиться льох.

Церква відділяється від трапезного залу цегляною стіною з арковим прорізом та двома нишами. Роздавальня з'єднується арковим прорізом з трапезним залом. З неї ідуть гвинтові сходи вниз, де зроблено санвузол. Церква завершується грумоподібним куполом на барабані. Над передвівтарним приміщенням - двосхилий дах. Над рештою приміщень - єдиний високий дах з заломом, який має слухові отвори та два декоративні димарі на південному боці.

Споруда має п'ять входів: два на північному фасаді, три - на південному.

2. Стан зовнішніх архітектурно-конструктивних елементів пам'ятки:

- а/ загальний стан - задовільний;
- б/ фундаменти - стрічкові /кам'яні/;
- в/ цоколь і відмостка біля нього - у задовільному стані, місцями пошкоджено тиньк /0,2%/;

г/ стіни - у задовільному стані, місцями пошкоджена фарба /1%/, ремонт і вапняне пофарбування фасадів зроблено у 1988 році;

д/ дах - /крокви, покрівля, водозливні жолоби та труби/ - дах вальмовий, мансардного типу, дерев'яні конструкції даху - крокви, прогони, стояки, підкоси, балки, - у задовільному стані;

покриття даху гонтом виконано у 1979 році, деревина гонту має тріщини, деструктована /просочено антипіріном у 1988 році/.

е/ бані, шатри, їх конструкції і покриття - покриття бані гонтове;

ж/ зовнішнє декоративне оздоблення /облицювання, пофарбування, прикраси, карниз, колони, пілястри, ліплення, скульптура, живопис на фасадах/ - фасади розчленовано пілястрами, стіни завершує профільований карниз, по низу проходить цоколь.

На північному фасаді чотири майлікові розетки, над вікнами - фігурні ліпні наличники.

На північному фасаді в тімпані фронтона /над головним входом/ під шаром вапняного розчину частково зберігся фрагмент зображення півностаті архангела /частково голова та крило/. Фасади потиньковані вапняним розчином та побілені, цоколь має пофарбування /ремонт у 1988 р./.

3. Стан внутрішніх архітектурних і конструктивних декоративних елементів пам'ятки:

а/ загальний стан - задовільний;

б/ перекриття /плоскі, склепінчасті/ - у віттарі - купол, у решті приміщень - склепіння, дах на кроквах.

в/ підлога - керамічна плитка;

г/ стіни, їх стан, зв'язки - цегляні, потиньковані, побілені, місцями наявність грибка від вологості у приміщеннях кухонь та у чорних сінях, у льосі - побілені.

д/ стовпи, колони - немає;

є/ двері і вікна - всі п'ять дверей на фасадах, а також внутрішні двері, що ведуть з сіней в бічні приміщення - дубові з металевими накладками, головні входні двері /в чисті сіни/ обкуті залізом, у віконних прорізах встановлено залізні ґрати, з внутрішнього боку вікон - вітражі з білим склом, - стан задовільний.

ж/ сходи - вхід в льох зовні і гвинтові сходи з роздавальні до санвузлу, сходи на горіше в товщі стіни, стан задовільний;

з/ ліплення, скульптурне та інше декоративне оздоблення - немає;

ч/ живопис /монументальний - і станковий/.

Настінний живопис /олія, XIX ст./ зберігся в приміщеннях церкви:

у вівтарі - композиція "Воскресіння"; на центральній грані апсиди над віконними прорізами I ярусу - зображення Євангелістів, обведені прямокутною рамкою;

на північній грані апсиди - Євангеліст Матфій, на північно-східній - Євангеліст Марк, на південній - Євангеліст Іоан, на південно-східній - Євангеліст Лука.

Зображення вогнених Серафимів - один на південно-західному, другий - на північно-західному парусах.

Зображення 16 колон коринфського ордеру на гранях барабану; з них дві /на північно-східній грані/ - написані у XIX ст., решта 14 - схематично доповнені під час реставрації живопису 1986 р. Орнаменти:

- у нижній частині барабану купола на опуклому карнизі геометричний орнамент, що складається з овалів;

-у верхній частині барабану купола горизонтальний геометрично-рослинний орнамент з трьох візерункових смуг;

- на передвітарній арці рослинно-геометричний орнамент, що складається з восьмикутників та ромбів, в які вписано стилізовані квіти.

На час передачі стан монументального живопису задовільний

5. Предмети ужиткового мистецтва /меблі, освітлювальні прилади, різблення по дереву, залізу, тощо/ - 2 /два/ бра у церкві, панікадило у трапезному залі, та 6 /шість/ люстр - по 2 люстри у горних сінях, 1-й та 2-й кухнях, - зроблені з латуні за спеціальним замовленням Софійського заповідника: панікадило являє собою копію лаврського панікадила ХУІІІ ст; інші освітлювальні прилади /бра і люстри/ зроблені за ескізами автор проекту реставрації будови архітектора В.П.Шевченко.

6. Сад, парк, двір, ворота, огорожа - у 1984 році площа з боку північного фасаду вимощена цегляними елементами дорожнього покриття /84І кв.м/.

ПІДПИСИ:

Від Софійського заповідника:

Зінченко М.Ф.

Тоцька І.Ф.

Гайна А.Л.

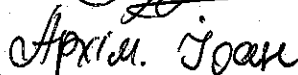

Шепило Г.Ф.

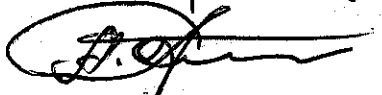

Труш І.В.

Від УАПЦ:

Архімандрит Іоан

Сизиків О.С.